

Komentaras

2015 10 27

Vidaus prekyba žada stipresnį ūkio atsigavimą

Mažmeninės prekybos įmonių apyvarta rugsėjį ūgtelėjusi 6 proc. (palyginti su 2014 m. rugsėjo mėn.) rodo, kad vartotojai nemažina apetito ir tai prisideda prie stipresnio ūkio atsigavimo. Itin džiugina tai, kad vis didėjantį poveikį vidaus prekybos rezultatams daro ne maisto prekės. Tai reiškia, kad mes tiesiogine prasme ne tik „pravalgome“ visas gaunamas pajamas, maisto prekių svoris mūsų krepšelyje nuosekliai mažėja. Kokybinį lūžį rodo ir specializuotų parduotuvių, kurių apyvartos tarp mažmeninės prekybos įmonių augo sparčiausiai, prekybos plėtra. Per 9 šių metų mėnesius jos sugebėjo apyvartas padidinti apie 15-16 proc. Kita vertus, gana ryškiai didėjo ir naudotų prekių prekybos apyvarta, o tai rodo plėtėjančią socialinę atskirtį.

Šias tendencijas lėmė keletas veiksnių:

Geras oras. Ekonomistų prognozės dažnai palygina su orų prognozėmis – tik sako, kad pastarosios dažniau išsipildo. Bet akivaizdu, kad kai kurioms veikloms geri orai turi tiesioginės įtakos – pavyzdžiui, statyboms ir mažmeninei prekybai, ypač vasaros mėnesiais. Saulėtos dienos vasarą, o jų šiemet buvo nemažai, skatino didesnę susidomėjimą tiek laisvalaikio prekėmis, tiek ir maisto prekėmis bei gėrimais.

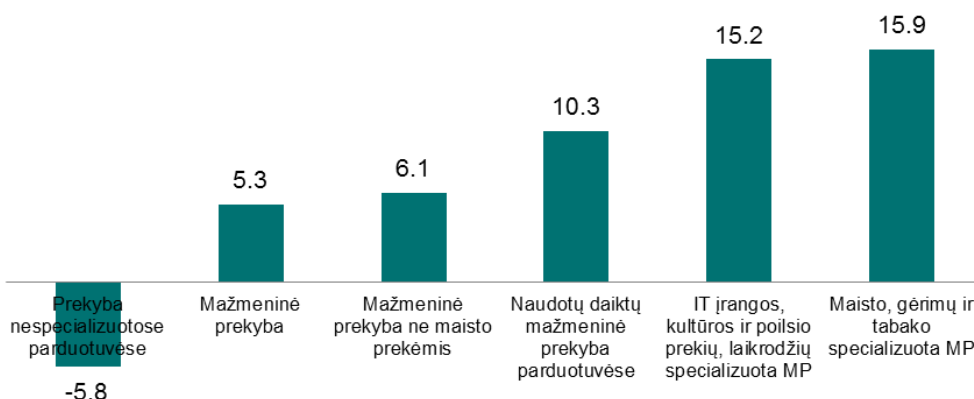
Vartotojų pasitikėjimas. Nors vartotojų pasitikėjimas neišlenda iš neigiamos zonos, trečiojo ketvirčio rodiklis per metus pagerėjo dvigubai (nuo -18 iki -9). Tikėtis, kad artimiausiu metu didesnė gyventojų dalis ims trykšti optimizmu, kaip buvo 2007 m. kai vidutinis rodiklis siekė +4, būtų naivu. Tačiau teigiama kryptis akivaizdi. O tai reiškia ir geresnes mažmeninės prekybos perspektyvas.

Darbo užmokestis. Augantys atlyginimai, tiek dėl darbo rinkos ypatumų, tiek ir dėl politinių injekcijų į minimalią algą, nemažai prisideda prie gyventojų nuotaikos giedrėjimo ir aktyvesnio vartojimo. Kita vertus, prekybos duomenys išryškina, kad apyvartos auga tiek parduotuvėse, kurios orientuotos į mažesnes pajamas gaunančius, tiek ir prekybos vietose, kurių tikslinis pirkėjas yra labiau pasiturintys gyventojai.

Kokias išvadas galime padaryti? Ko laukti ateityje?

Po šiek tiek silpnosio starto metų pradžioje, mažmeninė prekyba (be variklinių transporto priemonių) trečiąjį ketvirtį įsibėgėjo ir, nepaisant mažėjančio gyventojų skaičiaus, absoliučia išraiška fiksavo istorinį piką. Tai rodo, kad vidaus vartojimo lokomotyvo spurtas išlieka tvarus ir prisidės prie ekonominio augimo.

Mažmeninės prekybos apyvarta be PVM, 2015 m. 3 ketv., palyginamosiomis kainomis, metinis pokytis, proc.

Šaltinis: Statistikos departamentas

Jekaterina Rojaka
 Vyr. ekonomistė Baltijos šalims
 Ekonominių tyrimų departamentas | DNB Rinkų tarnyba
 Tel. +37061273515